No. of Printed Pages—4

838 (PHM5A/PHP5A)

[20-HRGPNW–D5S(N)21A]

BA 5th Semester (New) Exam., 2020 (W)

PHILOSOPHY

[GPH S5–01 (M/P)]

(Metaphysics)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. *(a)* Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক :

(i) Who has regarded metaphysics as 'first philosophy'?
পৰাবিদ্যাক 'প্ৰথম দৰ্শন' বুলি কোনে অভিহিত কৰিছে ?

(ii) What do you mean by ontology?
তত্ত্ববিদ্যা মানে কি ?

(iii) ''Thoughts without content are empty, intuition without concepts are blind.'' Who says?
''বিষয়বস্তু অবিহনে চিন্তাশূন্য, ধাৰণাৰ অবিহনে প্ৰজ্ঞা বা বুদ্ধি অন্ধ।'' কোনে কৈছে ?

(iv) What do you mean by pure intuition?
শুদ্ধ অন্তঃপ্ৰজ্ঞা বুলিলে কি বুজে ?

(v) What is objective idealism?
বস্তুগত ভাৱবাদ বুলিলে কি বুজে ?

(vi) Who established scientific realism?
বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদৰ জনক কোন ?

(vii) What is esse est percipi according to Berkeley?
বাৰ্কলীৰ মতে esse est percipi মানে কি ?

(viii) What is panlogism?
বিচাৰ পৰমতাবাদ মানে কি ?

(b) Choose the correct option : 1×4=4

শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিৱাওক :

(i) Berkeley is the propounder of
বার্কলী প্রৱর্তন কৰিছিল

1. subjective idealism/আত্মগত ভাৱবাদ
2. objective idealism/বস্তুগত ভাৱবাদ
3. existentialism/অস্তিত্ববাদ
4. interactionism/পৰস্পৰ্শীয়বাদী

(ii) Spinoza's theory of mind-body relation is known as
স্পিনোজাৰ দেহ-মনৰ সম্পর্ক মতবাদক জনা যায়

1. parallelism/সমান্তৰবাদী হিচাপে
2. phenomenology/প্রপঞ্চবাদী হিচাপে
3. dialectic/দ্বন্দ্বাত্মক হিচাপে
4. solipsism/আত্মজ্ঞানবাদ হিচাপে

(iii) Who advocates the theory of occasionalism?
উপলক্ষ্যবাদৰ প্রৱর্তক কোন ?

1. S. N. Hampshire/এচ. এন. হেম্চাইয়াৰ
2. René Descartes/ৰেনে ডেকার্ট
3. Hegel/হেগেল
4. Hume/হিউম

(iv) Three main parts of metaphysics are
পৰাবিদ্যাৰ প্রধান তিনিটা শাখা হ'ল

1. ontology, logic and epistemology
   তত্ত্ববিদ্যা, তর্কবিদ্যা আৰু জ্ঞানবিদ্যা
2. ontology of nature, ontology of the Soul and ontology of the absolute
   প্রাকৃতিক তত্ত্ববিদ্যা, আত্মাৰ তত্ত্ববিদ্যা আৰু পৰমসত্তাৰ তত্ত্ববিদ্যা
3. rationalism, empiricism and criticism
   বুদ্ধিবাদ, অভিজ্ঞতাবাদ আৰু বিচাৰবাদ
4. sensibility, realism and idealism
   সংবেদনশীলতা, বাস্তৱবাদ আৰু ভাৱবাদ

(c) Fill in the blanks : 1×4=4

খালী ঠাই পূৰণ কৰক :

(i) According to Spinoza, _____ and _____ are the two attributes of substance.

স্পিনোজাৰ মতে _____ আৰু _____ দ্ৰব্যৰ দুটা গুণ।

(ii) According to logical positivists, metaphysical statements are _____ and _____.

তৰ্কীয় প্ৰত্যক্ষবাদীসকলৰ মতে তাত্ত্বিক বাক্যবোৰ _____ আৰু _____।

(iii) The critics of metaphysics are themselves _____.

পৰাবিদ্যাৰ সমালোচকসকল নিজেই _____।

(iv) Both metaphysics and religion are directly concerned with _____.

তত্ত্ববাদী আৰু ধৰ্ম দুয়োটাই প্ৰত্যক্ষভাৱে _____ লগত জড়িত।

2. Answer any *five* from the following questions (each in around *50* words) : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *৫০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) What is the aim of metaphysics?

পৰাবিদ্যাৰ উদ্দেশ্য/লক্ষ্য কি ?

(b) Define understanding.

অৱবোধ কাক বোলে ?

(c) What is reality?

সত্তা কি ?

(d) What is meant by appearance?

অৱভাস বুলিলে কি বুজে ?

(e) What is meant by a synthetic proposition?

সংশ্লেষক বচন বুলিলে কি বুজে ?

(f) What is anti-metaphysics?

অধিবিজ্ঞান বিৰোধী বুলিলে কি বুজে ?

3. Answer any *six* from the following questions (each in around *120* words) : 4×6=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **ছয়টাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *১২০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Briefly explain Kant's version regarding the possibility of metaphysics.

কাণ্টৰ মতে অধিবিজ্ঞান সম্ভৱনে, চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(b) What is 'bad faith' according to Sartre?
ছাত্রেৰ মতে 'কু-বিশ্বাস' কি ?

(c) What are the reactions considered by Strawson?
ষ্ট্রৰ্'ছনে আলোচনা কৰা প্রতিক্রিয়াকেইটা কি কি ?

(d) Is there absolute difference between appearance and reality?
অৱভাস আৰু সত্তাৰ মাজত কোনো চৰম প্রভেদ আছে নেকি ?

(e) Write a short note on dialectic method of Hegel.
হেগেলৰ দ্বন্দ্বাত্মক পদ্ধতিৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখক।

(f) What are the differences between primary and secondary qualities?
মুখ্য আৰু গৌণ গুণৰ মাজত প্রভেদসমূহ কি কি ?

(g) What is the difference between Hobbes nominalism and Buddhist nominalism?
হ'বছৰ নামবাদ আৰু বৌদ্ধ নামবাদৰ মাজত পার্থক্য কি ?

4. Answer any *five* from the following questions (each in around *200* words) : 6×5=30
তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্রতিটো প্রায় ২০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Explain critically resemblance or similarly theory of universals.
সমালোচনাসহ সামান্যৰ সাদৃশ্যমূলক মতবাদৰ ব্যাখ্যা কৰক।

(b) How does Aristotle criticise Plato's theory of Ideas?
এৰিষ্ট'টলে কেনেকৈ প্লেট'ৰ ধাৰণাৰ মতবাদক সমালোচনা কৰিছে ?

(c) What is naturalistic fallacy? Explain it with reference to G. E. Moore.
প্রকৃতিবাদী দোষ বুলিলে কি বুজা যায় ? জি. ই. মুৰৰ ধাৰণাৰ লগত সঙ্গতি ৰাখি ইয়াক ব্যাখ্যা কৰক।

(d) Critically discuss the no-ownership theory.
কর্তৃত্ববিহীন মতবাদটো সমালোচনামূলকভাৱে আলোচনা কৰক।

(e) Do you accept the view that bodily criterion is more satisfactory than the memory criterion? Explain.
স্মৃতি মানদণ্ডতকৈ দৈহিক মানদণ্ডক বেছি সন্তোষজনক বুলি ভাবিব পাৰিনে ? ব্যাখ্যা কৰক।

(f) Explain the metaphysical exposition of the concept of 'time'.
'কাল' সম্পর্কীয় অধিবিদ্যা-বিষয়ক ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰক।

★ ★ ★